

➔ Telenor Norge AS
Snarøyveien 30
1331 FORNEBU

Vår ref.:
0902010-116 - 411.7

Vår dato:
26.9.2011

Deres ref.:
Tnr-2011-069

Deres dato:
9.9.2011

Saksbehandler:
Ståle Øverland

Rapportering av regnskapsmessig skille i tidligere marked 15

Post- og teletilsynet (PT) viser til Telenors rapportering av regnskapsmessig skille 1. juli 2011 og oversendelse av revisors erklæring datert 29. juni 2011. PT viser videre til brev fra PT 18. august 2011 med oppfølgingsspørsmål til Telenors rapportering og Telenors svarbrev 15. september 2011. Rapporteringen 1. juli omfatter regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang for 2010 og oppdatert regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang og tilgang til nasjonal gjesting for fjerde kvartal 2010.

1. Regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang for regnskapsåret 2010

Rapporteringen av regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang for hele 2010 er basert på PTs vedtak 23. januar 2006. Telenor viser til at avkastningen til en ekstern MVNO, som er like effektiv i sin virksomhet som Telenor, vil være svært god dersom samtrafikkprisene endres til det nivå de eksterne MVNO-aktørene benytter. Telenor konkluderer på den bakgrunn med at kravet til ikke-diskriminering er overholdt. Telenors rapportering viser også et positivt resultat ved bruk av Telenors egne samtrafikkpriser.

I sitt svarbrev 15. september bekrefter Telenor at resultatet i det regnskapsmessige skillet, basert på Telenors egne samtrafikkpriser, var negativt for de tre første kvartalene i 2010. PT merker seg at resultatet er negativt på tross av at Telenor i denne perioden har redusert tilgangsprisene ved to anledninger. I begge tilfelle har Telenor gitt prisreduksjonen tilbakevirkende kraft til begynnelsen av 2010 uten at dette synes å ha vært tilstrekkelig til å oppnå et positivt resultat.

Prisreduksjonen i fjerde kvartal er etter PTs oppfatning helt nødvendig for at det skal kunne sannsynliggjøres at kravet til ikke-diskriminering ikke er brutt. PT ser imidlertid grunn til å klargjøre overfor Telenor at plikten til ikke-diskriminering gjelder kontinuerlig. Dette forholdet er ytterligere understøttet i det gjeldende vedtaket i marked 15, hvor Telenor fremover skal rapportere regnskapsmessig skille for halvårlege perioder, og hvor PT uttrykkelig har uttalt at vurderingen av om kravet til ikke-diskriminering er overholdt, vil avgjøres ut fra en helhetsvurdering hvor andre økonomiske analyser kan inngå. Av samme vedtak fremgår det også at Telenor kun kan legge egen termineringspris til grunn ved rapportering av regnskapsmessig skille.

Telenor oppgir videre i svarbrevet at det negative marginbildet for de tre første kvartalene i 2010 samsvarer med bildet som er rapportert alle tidligere år hvor det regnskapsmessige skillet basert på Telenors egen termineringspris har vist negativt resultat. PT ser grunn til å gjøre Telenor oppmerksom på at tilsynets konklusjoner på Telenors tidligere rapportering av regnskapsmessig skille, ikke skal sees som et uttrykk for at tilsynet generelt aksepterer negative resultater i regnskapsoppstillingene. Derimot har tilsynets konklusjoner fremkommet etter en helhetlig vurdering hvor også andre momenter har blitt tillagt vekt.

PT har ved oppfølgingen av Telenors tidligere rapportering av regnskapsmessig skille i medhold av PTs vedtak 23. januar 2006, jf. PTs vedtak 16. mai 2007, ikke funnet grunnlag for å konkludere med at selskapet ikke har etterlevd plikten til ikke-diskriminering. I samsvar med disse vurderingene anser PT at Telenors dokumentering av kravet til ikke-diskriminering for regnskapsåret 2010 sett under ett, er tilstrekkelig.

2. Oppdatert regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang og nasjonal gjesting - 4. kvartal 2010

Rapporteringen av regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang og tilgang til nasjonal gjesting i tidligere marked 15 for fjerde kvartal 2010 er basert på PTs vedtak 5. august 2010 og 29. oktober 2010. Telenor rapporterte for denne perioden også 1. april 2011, men rapporteringen 1. juli er oppdatert med nye fordelingsnøkler fra produktregnskapet for 2010.

Telenor konkluderer med at rapporteringen viser at Telenors sluttbrukervirksomhet samlet sett fortsatt ville hatt et positivt resultat hvis denne var blitt skilt ut som en egen enhet og hadde kjøpt MVNO-tilgang eller tilgang til nasjonal gjesting fra Telenor. Telenor mener videre at det negative resultatet for tale/sms for MVNO-tilgang ikke kan tillegges vesentlig vekt siden resultatet for MVNO-tilgang samlet er positivt, og tale og sms bundles med data i sluttbrukermarkedet. Telenor viser videre til at det er valg av metodikk for fordeling av felleskostnader som gir dette resultatet, og at Telenor mener en annen fordelingsnøkkel vil være mer relevant.

PT merker seg at de samlede resultatene både for MVNO-tilgang og tilgang til nasjonal gjesting er svekket med om lag 100 mill. kroner, som følge av økte kostnader i den interne sluttbrukervirksomheten. Årsaken til kostnadsøkningen er i hovedsak knyttet til endring i metodikk for fordeling av felleskostnader etter fusjon av Telenor Mobil og Telenor Telecom Solutions til Telenor Norge i 2010. Dette innebærer at det negative resultatet for tale og sms ved rapportering for MVNO-tilgang 1. april 2011 har blitt forverret. Som oppgitt i tilknytning til Telenors rapportering 1. april i år, ser PT også grunn til å påpeke at Telenors interne sluttbrukervirksomhet ville hatt et betydelig bedre resultat ved kjøp av nasjonal gjesting enn ved kjøp av MVNO-tilgang.

Etter en samlet vurdering opprettholder PT tilsynets konklusjon ved Telenors rapportering 1. april 2011. Det innebærer at PT vurderer at regnskapsoppstillingene i Telenors rapportering isolert sett ikke gir grunnlag for å konkludere med at Telenor ikke har etterlevd kravet til ikke-diskriminering i perioden for rapporteringen.

Det fremgår av PTs vedtak 5. august 2010 og senere korrespondanse med Telenor, at PTs vurdering av om Telenor etterlever forbudet mot diskriminering ikke utelukkende vil bero på rapporteringen av regnskapsmessig skille, men også på økonomiske analyser på et mindre aggregert nivå, herunder prisklemmetester, jf. også SDs vedtak 6. april 2011. Som Telenor er kjent med, er PT i ferd med å utarbeide slike tester. PT anser at det ytterligere svekkede resultatet for tale/sms for MVNO-tilgang, gir særlig grunn til å supplere vurderingen av om det foreligger prisdiskriminering knyttet til denne tilgangsformen med andre tilnærminger. PT presiserer på denne bakgrunn at tilsynets vurderinger i dette brevet ikke er til hinder for at tilsynet basert på andre økonomiske analyser vil kunne komme til en annen konklusjon med hensyn til etterlevelse av den aktuelle plikten.

PT viser forøvrig til brev av 11. mars 2011, hvor PT presiserte innholdet i plikten til regnskapsmessig skille. Vi legger til grunn at senere rapporteringer vil være i henhold til disse

presiseringene, men anser at rapporteringen 1. juli 2011 er tilstrekkelig siden endringer fra siste rapportering for fjerde kvartal 2010 er presisert.

Med hilsen

Lilly Beathe Bekkevold (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Irene Åmot
seksjonssjef

Post- og teletilsynet
Postboks 93
4791 Lillesand

Vår dato
09.09.2011

Vår referanse
Tnr-2011-069

Deres dato
18.08.2011

Deres referanse
0902010-107-411.7

Vår saksbehandler
Torbjørn Hauger

RAPPORTERING AV REGNSKAPSMESSIG SKILLE I MARKED 15

Telenor viser til brev fra Post- og teletilsynet (PT) 18.august 2011 hvor PT ber Telenor svare på noen spørsmål knyttet til Telenors rapportering av regnskapsmessig skille for fjerde kvartal 2010 og året 2010 i marked 15. Telenor var i utgangspunktet gitt frist til 1.september 2011, men er i ettertid gitt frist til 9.september 2011. Nedenfor følger svarene på PTs spørsmål.

Brevet inneholder forretningshemmeligheter og Telenor ber om at brevet i sin helhet unntas offentlighet, jf offentlighetsloven § 13 jf forvaltningsloven § 13

- *Samlet resultat for det regnskapsmessige skillet for MVNO-tilgang er 126 mill. kroner for fjerde kvartal 2010, mens det for året som helhet er 16 mill kroner. Dette innebærer at resultatet for årets tre første kvartaler som helhet er negativt. PT ber om Telenors kommentarer til dette forholdet.*

Det er korrekt som PT observerer at resultatet for det regnskapsmessige skillet for MVNO-tilgang for de tre første kvartalene 2010 viser et negativt resultat. Dette samsvarer med det bildet som er rapportert alle tidligere år hvor det regnskapsmessige skillet basert på Telenors termineringspris har vist negativt resultat. Ved å korrigere samtrafikkprisen til det nivået de eksterne aktørene benytter vil resultatet også for de tre første kvartalene i 2010 vise positivt resultat.

Årsaken til det bildet vi ser i 2010 med negativt resultat på begynnelsen av året og positivt resultat i siste kvartal er den kraftige prisreduksjonen i tilgangspriser som skjedde gjennom året hvor prisene for tale og SMS ble redusert med hhv 18 og 15%.

- *Telenor opplyser at for fjerde kvartal 2010 er kostnader til den interne sluttbrukervirksomhet økt med 1,2 mill. kroner i forhold til rapporteringen 1. april. Dette er relatert til at det nå er brukt oppdaterte fordelingsnøkler fra produktregnskapet for 2010. Kostnadsøkningen er ytterligere brutt ned, men de kategoriene kostnadsøkningen fordeles på samsvarer ikke fullt ut med oversikten over kostnader til intern sluttbrukervirksomhet som ble gitt i Telenors brev av 1. april 2011 om regnskapsmessig skille i fjerde kvartal. Vi ber på den bakgrunn om at tabellen på side 6 i Telenors brev av 1. april 2010 oppdateres*

slik at den reflekterer kostnadsnivået i brevet av 1. juli.

Nedenfor følger oppdatert tabell for Telenors kostnader i 4. kvartal 2010

Tall i mkr	Basert på produkt- regnskapet 2010	Korrigert
Salg- og kundeledelse		
- herav Provisjoner		
- herav Salgs- og salgsstøtteaktiviteter		
- herav Distribusjonskostnader		
Markedsstyring		
Kundebetjening		
Styring- og støtteprosesser		
- herav IS-kostnader		
Fakturering og innkrevning		
Leveranse		
Produktstyring og andre prosesser		
Tjenesteplattform kostnader		
Avskrivninger		
Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		

Forklaring til kolonnen 'korrigert'

I produktregnskapet for Telenor Norge i 2010 ble en del av kostnadene for styrings- og støtteprosessene modellert ut på de øvrige prosessene. Dette medførte at kostnadene for styrings- og støtteprosessene ble angitt med for lavt beløp i produktregnskapsmodellen i forhold til realitetene, mens øvrige prosesser ble angitt med for høye beløp. Det vil kreve omfattende arbeid å omarbeide modellen for 2010 slik at prosesskostnadene modelleres likt som i 2009. Basert på en beregning av hvordan denne modelleringen har flyttet kostnader mellom prosesser, samt mobilproduktenes andel av hver enkelt prosess, har vi i kolonnen merket "korrigert" beregnet hvordan kostnadene ville fordelt seg mellom de ulike prosessene basert på metodikken som ble benyttet i produktregnskapet i 2009.

- *Det fremgår av Telenors brev at kostnadsøkningen skyldes at en større del av kostnadene blir fordelt til mobilproduktene enn hva som tidligere er lagt til grunn. Vi ber om at Telenor spesifiserer hva som ligger til grunn for denne endringen, og hvilke deler av virksomheten som får fordelt lavere kostnader. Vi ber også om Telenors vurdering av om endringen kan forventes å fortsette slik at den delen av kostnadene som bæres av mobilvirksomheten ytterligere vil øke i årene fremover, eller om dette forventes å være en engangseffekt.*

I 2009 var Telenor Mobil og Telenor Telecom Solutions (TTS) to adskilte selskaper, men med en felles organisasjon. Kostnadene som oppsto i denne felles organisasjonen ble derfor fordelt mellom disse to selskapene etter en vurdering av hvilken andel av kostnaden som berørte hvert enkelt selskap. I 2010 ble Telenor Mobil og Telenor Telecom Solutions fusjonert til Telenor Norge, og alle kostnader ble samlet i dette selskapet. Gjennom 2010 ble likevel kostnadene i Telenor Norge rapportert adskilt til markedet for fast og mobil verdikjede. Denne rapporteringen bygde på en analyse av hvordan kostnadene fordelte seg

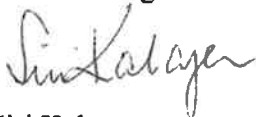
mellom Telenor Mobil og TTS i 2009, samt hvordan enkelte drivere og finansielle størrelser utviklet seg gjennom 2010. Det var kostnadsfordelingen som ble rapportert til markedet for fjerde kvartal 2010 som ble lagt til grunn ved 1. april 2011 rapporteringen av regnskapsmessig skille for fjerde kvartal 2010..

Ved ny rapportering av regnskapsmessig skille pr. 1. juli 2011 ble oppdatert kostnadsfordeling fra produktregnskapet for 2010 benyttet. I produktregnskapet fordeles kostnadene til de ulike produktene og verdikjedene basert på en ABC-modell. I denne modellen blir kostnader fordelt til produkter etter årsakssammenheng, og kostnader som ikke er direkte henførbare fordeles forholdsmessig ut i fra tidligere henførte kostnader. Det var således en annen metodikk som lå til grunn for fordelingen av kostnader i den siste rapporteringen enn hva som ble benyttet i finansregnskapet i 2009 som lå til grunn for den første kvartalsrapporteringen.

Fordelingen av kostnadene i produktregnskapet for 2010 har medført at fastnettsproduktene har fått en mindre andel av kostnadene enn hva som tidligere er lagt til grunn. Etter Telenors vurdering er det endringen i prinsipper for fordeling av kostnader som er hovedårsaken til den endrede kostnadsfordelingen, selv om endret ressursfordeling også kan ha spilt en rolle. Når det gjelder forventninger til hvilken andel av kostnadene som bæres av mobilvirksomheten fremover, har Telenor ingen opplysninger i dag som skulle tilsi at en større andel av kostnadene i markedsutløpene vil bæres av mobilvirksomheten i 2011.

Vi håper ovenstående gir svar på PTs spørsmål.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager,
Regulatorisk direktør

➔ Telenor Norge AS
Snarøyveien 30
1331 FORNEBU

Vår ref.:
0902010-107 - 411.7

Vår dato:
18.8.2011

Deres ref.:
Tnr-2011-069

Deres dato:
1.7.2011

Saksbehandler:
Ståle Øverland

Unntatt offentlighet iht Offl §13 jf FVL §13

www.npt.no

Rapportering av regnskapsmessig skille for fjerde kvartal 2010 og året 2010 i marked 15

Post- og teletilsynet (PT) viser til Telenors rapportering 1. juli 2011 av regnskapsmessig skille i marked 15 for regnskapsåret 2010, jf. PTs vedtak av 23. januar 2006, og for fjerde kvartal 2010, jf. PTs vedtak av 29. oktober 2010, jf. vedtak 5. august 2010.

For den videre behandlingen ber PT om at Telenor besvarer følgende spørsmål:

- Samlet resultat for det regnskapsmessige skillet for MVNO-tilgang er 126 mill. kroner for fjerde kvartal 2010, mens det for året som helhet er 16 mill. kroner. Dette innebærer at resultatet for årets tre første kvartaler som helhet er negativt. PT ber om Telenors kommentarer til dette forholdet.
- Telenor opplyser at for fjerde kvartal 2010 er kostnader til intern sluttbrukervirksomhet økt med _____ i forhold til rapporteringen 1. april. Dette er relatert til at det nå er brukt oppdaterte fordelingsnøkler fra produktregnskapet for 2010. Kostnadsøkningen er ytterligere brutt ned, men de kategoriene kostnadsøkningen fordeles på samsvarer ikke fullt ut med oversikten over kostnader til intern sluttbrukervirksomhet som ble gitt i Telenors brev av 1. april 2011 om regnskapsmessig skille i fjerde kvartal. Vi ber på den bakgrunn om at tabellen på side 6 i Telenors brev av 1. april 2011 oppdateres slik at den reflekterer kostnadsnivået i brevet av 1. juli.
- Det fremgår av Telenors brev at kostnadsøkningen skyldes at en større del av kostnadene blir fordelt til mobilproduktene enn hva som tidligere er lagt til grunn. Vi ber om at Telenor spesifiserer hva som ligger til grunn for denne endringen, og hvilke deler av virksomheten som får fordelt lavere kostnader. Vi ber også om Telenors vurdering av om endringen kan forventes å fortsette slik at den delen av kostnadene som bæres av mobilvirksomheten ytterligere vil øke i årene fremover, eller om dette forventes å være en engangseffekt.

Vi ber om tilbakemelding innen 1. september 2011.

Med hilsen

Lilly Beathe Bekkevold (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Ståle Øverland
seniorrådgiver

Post- og teletilsynet
Postboks 93

4791 Lillesand

Vår dato
01.07.2011

Deres dato
29.10.2010

Vår saksbehandler
Torbjørn Hauger

Vår referanse
Tnr-2011-069

Deres referanse
0902010

REGNSKAPSMESSIG SKILLE TIDLIGERE MARKED 15

Vi viser til Post- og teletilsynets (PT) vedtak datert 29. oktober 2010 om endring av PTs vedtak 5. august 2010 (tidligere marked 15) – rapportering av regnskapsmessig skille. PT fastsetter i dette vedtaket at Telenor for regnskapsåret 2010 skal rapportere regnskapsmessig skille for MVNO-tilgang, jf. PTs vedtak 23. januar 2006, i tråd med prinsippene i PTs vedtak 16. mai 2007. Videre skal Telenor oppdatere rapporteringen for fjerde kvartal 2010 basert på fordelingsnøkler fra 2010.

Nærværende brev inneholder forretningshemmeligheter og det anmodes om at alle talloppstillinger samt de deler av brevet som er merket [UOFF] unntas fra offentlighet og partsinnsyn, jf. offl. §13, jf. fvl. §§ 13 og 19.

1. REGNSKAPSMESSIG SKILLE FOR MVNO-TILGANG FOR REGNSKAPSÅRET 2010

PTs vedtak 23. januar 2006, og etterfølgende presisering av prinsippene i PTs vedtak 16. mai 2007, pålegger Telenor å utarbeide et regnskapsmessig skille mellom nettvirksomheten og den interne tjenesteleverandørvirksomheten for sin mobilvirksomhet i Norge. PT har stadfestet at det er Telenors egne samtrafikkpriser som skal benyttes i regnskapsoppstillingen, men at det ikke kan leses direkte ut av resultatet av regnskapsoppstillingen om kravet til ikke-diskriminering i marked 15 er overholdt. Det regnskapsmessige skillet skal danne utgangspunkt for vurderingen av ikke-diskrimineringsforpliktelsen, og inngå som en del av en helhetsvurdering som PT vil foreta.

Regnskapsmessig skille standard MVNO-avtale

Følgende resultatoppsett er utarbeidet for regnskapsmessig skille for standard MVNO-avtale;

<i>mkr</i>	
Inntekter	
- Kostnader til nettoperatør	
- Ekstern varekost	
= Bruttofortjeneste	
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet	
= Resultat	
- Kalk. Rente	
= Resultat etter kalk. Rente	16

Inntektene består av to deler; inntekter som faktureres sluttbrukerne til Telenors mobilvirksomhet, og inntekter fra samtrafikk til de samme sluttbrukerne. Inntektene som faktureres sluttbrukerne hentes direkte fra regnskapet, og omfatter alle tjenester som sluttbrukerne kjøper av Telenor Norge. Inntektene fra samtrafikk inkluderer inntekter på samtrafikk fra Telenors egen fastnettvirksomhet, som om mobil og fastnettvirksomheten i Norge var organisert i to adskilte selskaper, og det mellom dem var etablert en standard samtrafikkavtale. Inntektene fra samtrafikk er basert på Telenors egne samtrafikkpriser. I tillegg inkluderer inntektene også noen inntekter som kommer fra forhandlere og andre operatører, bl.a. salg av iPhone og porteringsinntekter.

Kostnader til nettoperatør utgjør de kostnadene Telenors interne sluttbrukervirksomhet ville betalt til intern nettoperatør hvis det mellom disse var etablert en standard MVNO-avtale. Kostnaden beregnes ved å multiplisere det volum av taletrafikk, SMS og datatrafikk som genereres av og termineres til sluttbrukerne med gjeldende pris i MVNO-avtalen. Det er ikke benyttet høyere rabattsats enn den som er oppnådd av kjøperen av tilgang med minst volum i perioden det rapporteres for. Engangsavgift (yearly maintenance fee) er fordelt over avtaleperioden og inkludert i kostnaden til nettoperatør.

Ekstern varekost tar utgangspunkt i totale vare- og trafikkostnader i Telenor Norge og fordeles mellom intern sluttbrukervirksomhet, tjenesteleverandører, eksterne MVNO'er og "Utlendinger i Norge" etter volum, og inkluderes i regnskapsoppstillingen. Ekstern varekost inkluderer samtrafikk til Telenors egen fastnettvirksomhet, som om mobil og fastnettvirksomheten i Norge var organisert i to adskilte selskaper, og det mellom dem var etablert en standard samtrafikkavtale.

Interne kostnader i sluttbrukervirksomheten omfatter alle kostnader sluttbrukervirksomheten pådrar seg for å kunne selge og levere tjenestene til sluttbrukerne. Typiske aktiviteter/prosesser vil være salg, markedsføring, kundeservice, fakturering, drift av serviceplattformer, drift av IT-systemer og relevante støttesystemer, økonomistyring og ledelse, samt øvrige stabsaktiviteter.

Kostnadene er identifisert ved å gjennomføre ABC-analyser (Activity Based Costing) i alle avdelinger i Telenor Norge for å definere hvilke aktiviteter og kostnader som bidrar til å produsere tjenester som selges til egne sluttbrukere. For å fordele kostnader til de ulike aktivitetene benyttes årsverk per aktivitet som fordelingsnøkkel. Typiske kostnader som fordeles til intern sluttbrukervirksomhet er kostnader relatert til; salg, markedsføring av sluttbrukertjenester, kundeservice, fakturering av sluttbrukere og serviceplattformer. En andel av markedsføringskostnadene gjelder markedsføring av dekning som ikke tilordnes intern MVNO, da denne kostnaden er en nettoperatørkostnad. Kostnad relatert til markedsføring av dekning konteres på prosjektnummer og kostnaden kan dermed enkelt hentes fra regnskapet. En MVNO vil selv investere i serviceplattformer, og driftskostnader knyttet til disse serviceplattformene inngår i

kostnaden for den interne sluttbrukervirksomheten. Kostnader knyttet til serviceplattformene fordeles først mellom Telenor Norge, Telenor Sverige og Telenor Danmark, da selskapene har en del felles plattformer som er plassert i Norge, og driftskostnadene knyttet til disse plattformene inngår i Telenor Norge sitt regnskap. Deretter fordeles kostnadene, som er tilordnet Telenor Norges mobilvirksomhet, mellom intern sluttbrukervirksomhet og eksterne tjenesteleverandører etter antall abonnement. Videre blir en andel av stab- og støttekostnader som IT, HR, info, økonomi og ledelse tilordnet intern sluttbrukervirksomhet. Stab- og støttekostnader fordeles etter allerede fordelte aktivitetskostnader til intern sluttbrukervirksomhet i forhold til totale fordelte kostnader i Telenor Norge. Bakgrunnen for at denne fordelingen er valgt er at man har mest fokus på de aktivitetene som er mest kostnadskrevende i operative avdelinger samt at det var slik denne kostnadsdriver var beskrevet i offentlignettforskriften § 3-9 c), og benyttes når det ikke er noen klar årsakssammenheng mellom felleskostnadene og de ulike kostnadsbærerne. Øvrige kostnader som ikke tilordnes intern sluttbrukervirksomhet er alle kostnader knyttet til drift og utbygging av mobilnettet samt en andel av stab- og støttekostnader.

Kalkulatorisk rente for Telenors interne sluttbrukervirksomhet beregnes etter at sysselsatt kapital er fordelt mellom Telenors nettoperatør og den interne sluttbrukervirksomheten. Denne fordelingen gjennomføres ved å analysere hva kapitalbindingen består av. Kapitalbinding knyttet til salg, kundeservice og fakturasystemene tilordnes i sin helhet vår interne MVNO. Kapitalbinding knyttet til serviceplattformer fordeles først mellom Telenor Norge, Telenor Sverige og Telenor Danmark da selskapene som nevnt over har en del felles plattformer som er plassert i Norge og som da inngår i Telenor Norge sitt regnskap. Deretter fordeles kapitalbinding i Telenor Norge mellom intern sluttbrukervirksomhet og eksterne tjenesteleverandører etter antall abonnement. Kapitalbinding som knytter seg til utstyr som benyttes av både nettoperatør og intern MVNO-tilbyder fordeles mellom disse slik øvrige kostnader fordeles på de aktuelle kostnadssteder. Kalkulatorisk rentesats for vår interne sluttbrukervirksomhet er 14% i henhold til PTs beslutning.

Hensikten med regnskapsmessig skille er å muliggjøre en kontroll av om kravet til ikke-diskriminering er overholdt. Dette innebærer at eksterne MVNO-tilbydere skal kunne drive sin virksomhet med overskudd forutsatt at de er like effektive i sin drift som Telenor. Like effektiv som Telenor vil innebære at de har de samme interne sluttbrukerkostnader som Telenor gitt samme mengde originert trafikk og samme type produkttilbud i markedet, slik at sluttbrukerprisene kan forventes å være like.

For å vurdere resultatet for en ekstern MVNO-tilbyder, må regnskapsoppstillingen korrigeres for de forholdene som er forskjellige for Telenors interne sluttbruker og en ekstern MVNO-tilbyder. Den mest avgjørende faktor her er termineringsprisen. En ekstern MVNO-tilbyder har vesentlig høyere termineringspris enn Telenor, og denne prissettingen har stor betydning for en ekstern MVNO. For 2010 hadde de eksterne MVNO'ene 90 øre/min i første halvår, og 75 øre/min i andre halvår. Med en slik samtrafikkpris for 2010 ville regnskapsmessig skille for en standard MVNO-avtale sett ut som følger;

<i>mkr</i>	
Inntekter	
- Kostnader til nettoperatør	
- Ekstern varekost	
= Bruttofortjeneste	
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet	
= Resultat	
- Kalk. Rente	
= Resultat etter kalk. Rente	<u>856</u>

Ved å korrigere samtrafikkprisen til det nivå de eksterne MVNO-aktørene benytter, vil inntektene og resultatet økes med [UOFF]. Gjennomsnittlig kapitalbindingen i 2010 for Telenors interne sluttbrukervirksomhet er ca [UOFF], og avkastningen på sysselsatt kapital er ca [UOFF]. Dette illustrerer at en ekstern MVNO som er like effektiv i sin virksomhet som Telenor vil kunne oppnå svært god avkastning på sysselsatt kapital. Kravet til ikke-diskriminering vil således være overholdt.

2. OPPDATERT REGNSKAPSMESSIG SKILLE FOR MVNO- OG NASJONAL GJESTING TILGANG 4Q2010

Telenor har i brev av 01.04.2011 oversendt rapportering av regnskapsmessig skille basert på regnskapstall, priser og volumer for fjerde kvartal 2010 og med fordelingsnøkler fra produktregnskapet 2009. Telenor har nå oppdatert tallene som inngår i rapporten for regnskapsmessig skille for fjerde kvartal 2010 med fordelingsnøkler fra produktregnskapet for 2010. Dette medfører endringer kun for kostnader intern sluttbrukervirksomhet og kalkulatorisk rente. De oppdaterte tabellene følger nedenfor:

Regnskapsmessig skille MVNO-avtale:

Tall i mkr	MVNO	
	Tale/SMS	Data
Inntekter		
- Kostnader til nettoperatør		
- Ekstern varekost		
= Bruttofortjeneste		
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		
= Resultat		
- Kalk. Rente		
= Resultat etter kalk. Rente	<u>-126</u>	<u>252</u>

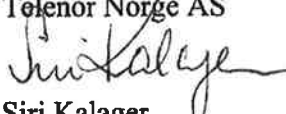
Regnskapsmessig skille nasjonal gjesting avtale:

Tall i mkr	NR	
	Tale/SMS	Data
Inntekter		
- Kostnader til nettoperatør		
- Ekstern varekost		
= Bruttofortjeneste		
- Kostnader intern sluttbrukervirksomhet		
= Resultat		
- Kalk. Rente		
= Resultat etter kalk. Rente	110	325

Kostnader intern sluttbrukervirksomhet er [UOFF] i forhold til tidligere rapporterte tall for fjerde kvartal 2010. Oppdatert informasjon fra produktregnskapet for 2010 viser at en [UOFF] blir fordelt til mobilproduktene enn hva som tidligere er lagt til grunn, og dette er hovedårsaken [UOFF]. Den [UOFF] kostnader til mobilproduktene medfører at mobilproduktene [UOFF] markedsutløpene, [UOFF] fra Produkt & IS og [UOFF] fra stabsavdelingene. I tillegg er avskrivningene for IS-systemer som benyttes av intern sluttbrukervirksomhet [UOFF], samtidig som tjenesteplattform kostnader viser en [UOFF].

I tillegg til ovenstående [UOFF]. Dette skyldes [UOFF].

Rapporten viser at Telenor sin sluttbrukervirksomhet fortsatt ville hatt et positivt resultat hvis denne var skilt ut som en egen enhet og hadde kjøpt MVNO- eller nasjonal gjesting tilgang av Telenor. [UOFF Rapporteringen viser negativt resultat for tale/SMS for MVNO tilgang,] uten at dette etter Telenors mening kan tillegges vesentlig vekt. Tale/SMS og data bundles i sluttbrukermarkedet og selges i hovedsak som ett produkt, og det vil etter Telenors oppfatning ikke gi mening å måle lønnsomheten på et lavere nivå enn for det bundlede produktet. Det er PTs angitte metodikk for fordeling av felleskostnader som gir dette resultatet, og Telenor vil som tidligere kommunisert fremholde dekningsbidrag for tale/SMS og data som en mer relevant fordelingsnøkkel for felleskostnader.

Med hilsen
Telenor Norge AS

Siri Kalager
Regulatorisk direktør

Vedlegg: Rapport fra ekstern revisor vedr. avtalte kontrollhandlinger